

IL-GĦANJA TAL-GĦID

Wara żmien twil li kien ilhom il-lhud jibku u jitniehdu f'art il-Masrin taħt il-jasar qalil tal-Fargħuni, kien wasal il-waqt li l-Mulej bil-ħniena tiegħu jeħlishom minn dik il-ħakma, joħroġhom minn dik l-art barranija u jatihom art Kangħan, bħalma kien wiegħed lill-patrijarki. Fargħun imkabbar bil-qawwa tiegħu ma riedx iħallihom jitolqu, iżda sa fl-aħħar kellu jirżan taħt il-qawwa tad-driegħ t'Alla. Telqu l-lhud kollha ferħanin; iżda minnufih reġgħet kibset il-qalb giefja ta' Fargħun; ġama' l-aħjar nies li kellu u għamel għal warajhom biex jargħa' ijassarhom. Laħaqhom ħdejn il-Baħar l-Aħmar; iżda Mosê, meġħjun minn Alla, refa' idu lejn issema, meddha fuq l-ilma u b'għageb kbir il-baħar jinferaq fi tnejn bi triq niexfa fin-nofs. Jaqsmu l-lhud il-Baħar l-Aħmar bla ma jbillu kiegħ riġlejh, u jaslu bis-sliema x-xatt l-ieħor. In-nies ta' Fargħun, huma wkoll, jidhlu f'dik it-triq f'nofs il-baħar, imma f'daqqa waħda l-ilma jargħa' għal fejn kien u jġarrarhom u jgħarraqhom il-koll. Malli raw il-lhud li huma meħlusin minn l-egħdewwa tagħhom, iddedw il-ħajr lil Alla li jista' kollox b'din il-għanja li mhix ħaġa oħra ħlief tisbiħ u tifhir tal-qawwa ta' Alla li tirgen u trazzan kull setgħa maħluqa, u teħles minn kull tigrif 'il min jitma fih.

Ngħanni¹ lill-Mulej, għax tkabbar bil-qawwa²;
ziemel u rikkieb Hu ġarraf fil-baħar.
Qawwa tiegħi u għana tiegħi hu l-Mulej, li sarli ħelsien;
Hu Alla tiegħi, u jiena nsebbħu,
Hu Alla ta' missieri, u jien ngħollih.

Il-Mulej ħarrieb qawwi³, Jahwe ismu⁴.
Mriekeb Fargħun u ħiltu Hu tafa' fil-baħar;
l-aħjar ħarrieba tiegħu għarqu fil-Baħar l-Aħmar.
Għattewhom l-imwieġ; niżlu fil-qiegħ bħal ħaġra.

1. Din il-għanja mfissra mil-lhudi, kif tinqara fl-Eżodu jew Ktieb il-Hruġ kâp 15 v. 1-18, u meħuda mit-traduzzjoni maltija tal-Kotba Mqaddsa li q'ed nagħmel. Minħabba s-sensja tal-Knisja li għad jonqosni, ma nista' nibda noħroġ l-ebda ktieb minn dawk li ilhom ħafna lesti.

2. *Tkabbar bil-qawwa*, wera l-kobor tal-qawwa tiegħu.

3. Il-Mulej bil-qawwa tiegħu kien qisu qiegħed jitqâbad ma'l-egħdewwa u jirbaħhom.

4. *Jahwe* isem lhudi mogħti lil Alla waħdu. Ġej mill-verb *hawa* = kien, mela *jahwe* = *ikun*, *hu*. Mogħti lil Alla, ifisser: dak li *hu* minnu n-nifsu,

Leminek, ja Mulej Int kbir fil-qawwa,
 leminek, ja Mulej, tirgen il-ghadu.
 U bil-kotra tal-kobor tieghek iggarraf 'il min jehodha
 terfi qilltek, tiblaghom hi bhal tibna. [mieghek;
 U b'neffhet mnifsejk⁵, tgharrmu l-ilmijiet,
 qamu bhal gods l-imgar,
 ghaqdu l-imwieg f'nofs il-bahar.

Qal il-ghadu⁶: "Nigri ghal wara, nilhaq;
 il-hatfa naqsam, tixba' xewqti;
 nislet sejfi, ittemmhom idi."
 Infaht b'nifsek⁷; ghattiehom il-bahar;
 gharqu bhal rsas fil-halel ta' l-ilma.

Min hu bhalek fost il-qawwijn, Mulej?
 Min hu bhalek. Int kbir fil-qodos;
 Int ta' biza' fit-tifhir⁸, Int li taghmel eghgbijiet?
 Meddejt idek; belghethom l-art.
 Mexxejt bi knientek dawn in-nies li fdejt;
 tmexxihom b'hiltek lejn l-ghamara mqaddsa tieghek⁹.

Malli jisimgħu l-ġnus jitkexkxu¹⁰;
 uġiġħ jaqbad il-Filistin.
 Dik is-sieġħa jindehxu r-rwajjes ta' EDOM,
 il-kbarat ta' Mowab taqbadhom ir-roġħda;
 jitwerwru l-ghammarin kollha ta' Kangħan.
 Jaqa' fuqhom biza' u roġħda;
 b'qawwet driegħek jitbikkmu bhal haġra;
 Sakemm igħaddu niesek, Mulej,
 sa jgħaddu dawn niesek li ksibt.

Twassalhom u tqegħidhom f'gebel wirtek¹¹;
 fl-imkien li b'ghamartek għamilt, ja Mulej,
 fil-maqdes, Mulejja, li hejjew idejk.

Isaltan il-Mulej għal dejjem ta' dejjem.

5. Ir-riħ li feraq il-bahar qisu nefħa li ħarġet minn imnifsejn Alla.
6. *Il-ghadu*, il-masrin riedu jagħmlu għal wara l-lhud.
7. Nefħa oħra t'Alla traġġa' l-bahar għal fejn kien.
8. Inti tagħmel għamil ta' biza' u ta' tifhir.
9. *Għamara*, art Kangħan li l-Mulej għażel biex iġhammar fiha mal-lhud.
10. Malli l-ġnus l-oħra jisimgħu bl-egħgbijiet ta' biza' li għamel il-Mulej mal-lhud, jitkexkxu bil-biza', ma jkollhomx ħila jeqfulhom, iżda jhallu-hom igħaddu.
11. *Ġebel wirtek*, l-art ġeblija ta' Kangħan, qisha l-wirt tal-Mulej għax lilha Hu għażel biex iġhammar fiha mal-lhud.

Din il-għanja ta' ferħ, li ħarġet minn fomm u minn qalb il-lhud wara li ħelsu mill-jasar ta' l-Eġittu, nistgħu ngħidulha l-Għanja tal-Għid. Għax il-fidwa tal-lhud mill-jasar tal-Fargħuni kienet xbieha tal-fidwa tagħna mill-jasar tax-xitan. Ġesù Kristu fdiena bil-mewt tiegħu fuq is-salib, waqt li l-lhud kienu jidbħu l-ħaruf tal-għid b'tifkira tal-ħarġa minn l-Eġittu. U f'jum il-Għid tfakkarna l-Knisja fil-fidwa tagħna bil-mewt ta' Ġesù Kristu u bil-qawma tiegħu minn l-imwiet.

Sajdun.